

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **A. A.**, zastoupen Mgr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalované: **Policie České republiky**, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 7. 2017, č. j. KRPA-257678-15/ČJ-2017-000022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 9. 2017, č. j. 1 A 84/2017 – 38,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Odměna ustanoveného advokáta Mgr. Ing. Jakuba Backy **se určuje** částkou 4.114 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před městským soudem

[1] Dne 14. 7. 2017 byl žalobce hlídkou Policie ČR podroben pobytové kontrole, při níž předložil padělaný doklad totožnosti - rumunský občanský průkaz. Na základě této skutečnosti žalovaná dne 15. 7. 2017 vydala rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 1 a § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) v délce 1 roku. Téhož dne žalovaná rozhodla i o zajištění žalobce za

účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců na dobu 90 dnů ode dne omezení osobní svobody, neboť se domnívala, že existuje nebezpečí, že by žalobce mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.
[2] Proti rozhodnutí o zajištění podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze. Namítal, že žalovaná odmítla využitelnost zvláštních opatření dle § 123b a 123c zákona o pobytu cizinců místo zajištění principiálně pro absenci důvěry v žalobce, aniž by se detailně zabývala konkrétním případem žalobce.

[3] Městský soud žalobu zamítl jako nedůvodnou. V odůvodnění odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2016, č. j. 10 Azs 102/2016 - 56, kde soud dovodil, že uložení mírnějšího opatření je vázáno na předpoklad, že cizinec bude schopen plnit povinnosti z toho plynoucí a zároveň neexistuje důvodná obava, že by byl uložením zvláštního opatření ohrožen výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Nesplnění jednoho nebo druhého předpokladu je zcela samostatným důvodem pro závěr, že nepostačuje uložení zvláštního opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců. Soud zopakoval důvody, pro které žalovaný nepřistoupil k uložení zvláštního opatření a zhodnotil, že žalovaný vycházel z řádně zjištěného skutkového stavu a nepochybil, když posoudil, že v daném případě byly dány důvody pro zajištění žalobce.

II. Kasační stížnost

[4] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost.

[5] Stěžovatel namítá, že městský soud pouze lapidárně označil vyhodnocení provedené žalovanou za správné.

[6] Žalovaná i městský soud při posuzování neúčelnosti zvláštních opatření vycházely z jakési fikce stěžovatelovy nespolehlivosti pramenící z využití padělaných dokladů, přičemž nezohlednily, že se stěžovatel dosud nikdy neprotivil žádnému individuálnímu správnímu rozhodnutí a nemařil žádným způsobem výkon správního vyhoštění. Takové posouzení dle stěžovatele nemůže obstát.

[7] Stěžovatel poukazuje zejména na smysl a účel zavedení institutu zvláštních opatření, kterými byl do zákona o pobytu cizinců implementován čl. 15 návratové směrnice. Stěžovatel uvádí rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 - 51 a ze dne 28. 3. 2012, č. j. 3 As 30/2011 - 57, ve kterých Nejvyšší správní soud vyslovil, že smyslem zmiňované právní úpravy byla snaha o minimalizaci omezování osobní svobody v případě zajištění cizinců za účelem vyhoštění, neboť vyhoštění musí být prováděno prostřednictvím co nejmírnějších donucovacích prostředků.

[8] Stěžovatel upozornil též na usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 2. 2016, č. j. 5 Azs 20/2016 - 38, kdy tento výslovně odmítl dosud rozšířenou praxi správních orgánů, podle níž v případě, že cizinec po pravomocném rozhodnutí o vyhoštění nevycestoval z České republiky, je fakticky vyloučena možnost uložení zvláštních opatření, a to právě pro rozpor této praxe s návratovou směrnicí.

[9] Obdobně i v tomto případě je dle stěžovatele třeba odmítnout paušalizovaný postup žalované bez individuálního posouzení, neboť žalovaná ve svém rozhodnutí vycházela pouze z existence padělaného rumunského dokladu, aniž by blíže posuzovala individuální okolnosti případu stěžovatele. K tomuto názoru se poté přihlásil i městský soud, pročež jeho rozhodnutí též nemůže obstát.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla
podána včas a osobou oprávněnou.

[11] Důvodnost kasační stížnosti poté posoudil Nejvyšší správní soud v mezích uplatněných námitek a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Nejvyšší správní soud nejprve přistoupil k posouzení přezkoumatelnosti rozsudku městského soudu. Otázkou přezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu se Nejvyšší správní soud musí zabývat z úřední povinnosti, vlastní přezkum rozhodnutí je totiž možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí je srozumitelné a vychází z relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč městský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že pokud krajský soud přistoupí k věcnému přezkumu nepřezkoumatelného správního rozhodnutí, zatíží rovněž svůj rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti.

[14] Z rozhodnutí žalované i městského soudu je seznatelné, jakými úvahami se řídily. Žalovaná zohlednila veškeré skutečnosti ve spise, v souladu se zásadou individualizace je posoudila a v dostatečném rozsahu zdůvodnila své závěry. Její úvahy poté stejným způsobem aproboval městský soud. Stěžovatel namítá, že městský soud pouze „lapidárně převzal závěry žalovaného“, Nejvyšší správní soud mu však nemůže dát za pravdu. Ačkoliv samotný rozsudek není nijak rozsáhlý, v hodnotící části městský soud nejprve nastínil judikaturu Nejvyššího správního soudu, v jejíchž intencích poté rozhodnutí žalované posuzoval. Z té ve spojení se skutkovými okolnostmi, ze kterých žalovaná vycházela, dovodil, že žalovaná nerealizovatelnost zvláštních opatření a nutnost zajištění stěžovatele dostatečně a správně odůvodnila. Napadený rozsudek městského soudu tedy není nepřezkoumatelný.

[15] Stěžovatel se dále domnívá, že žalovaná v jeho případě postupovala paušálně na základě toho, že použil padělaný cestovní doklad. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že

žalovaná odůvodnila svůj postup, tedy zajištění stěžovatele a neuložení zvláštních opatření, na straně 4 až 6 svého rozhodnutí. Žalovaná zde vzala v úvahu všechny jí známé okolnosti z dosavadního průběhu řízení. Nelze však žalované vytýkat, pokud za hlavní a rozhodnou okolnost, na které založila svoje rozhodnutí, považovala stěžovatelovo protiprávní jednání, neboť tato skutečnost se jeví jako nejvíce relevantní ve vztahu ke zkoumané otázce. Stěžovatel neuvedl žádné mimořádné či relevantní okolnosti, na které by měla žalovaná při rozhodnutí klást důraz a které by měly vyvážit nedůvěru ve stěžovatele související s jeho protiprávním jednáním.

[16] Na straně 5 svého rozhodnutí žalovaná rozebrala, z jakých důvodů se domnívá, že není možné aplikovat žádné ze zvláštních opatření, tedy a) oznámení policii adresy místa pobytu a zdržování se tam, b) složení finanční záruky či c) povinnost cizince hlásit se na policii. K možnosti a) žalovaná uvedla, že ačkoliv stěžovatel uvedl adresu, na které se zdržuje, vzhledem k tomu, že stěžovatel zde nemá žádný majetek, k této adrese ho nic neváže a s přihlédnutím k jeho předešlému jednání, má za to, že by toto opatření nebylo účinné. Možnost zvláštního opatření dle písmena b) žalovaná vyloučila s poukazem na prohlášení stěžovatele, že nemá žádné finanční prostředky. Aplikace možnosti c) potom byla dle žalované znemožněna vzhledem k tomu, že stěžovatel neměl žádnou snahu legalizovat svůj pobyt na území, pobýval na území ČR bez víza a platného cestovního dokladu a vědomě porušoval právní řád České republiky. Není proto ani záruka, že se bude na policii ve stanovené době hlásit.

[17] Uvedené důvody shledává Nejvyšší správní soud za dostatečně odůvodňující rozhodnutí o neuložení zvláštních opatření a ztotožňuje se s nimi.

[18] K námitce nezohlednění osobní situace stěžovatele, tedy že se stěžovatel dosud neprotivil žádnému správnímu rozhodnutí a nemařil jeho výkon, Nejvyšší správní soud uvádí, že ve světle jeho protiprávního jednání, které je též trestným činem dle § 348 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, za něž byl trestním příkazem ze dne 16. 7. 2017, sp. zn. 3 T 80/2017, odsouzen, nejsou tyto stěžovatelem uváděné skutečnosti způsobilé ve správním orgánu vyvolat důvěru v to, že v případě použití mírnějších opatření bude výkon správního vyhoštění ze strany stěžovatele respektován. A to zejména v souvislosti s dalšími okolnostmi, které z jednání stěžovatele vyplynuly. Stěžovatel pobýval na území ČR minimálně od 12. 5. 2017 neoprávněně, nerespektoval výjezdní příkaz, který mu byl udělen Ministerstvem vnitra po zamítnutí jeho opakované žádosti o azyl, svůj pobyt se nepokusil zlegalizovat, naopak si opatřil padělaný doklad totožnosti. Stěžovatel věděl, že se jedná o padělek a že tak porušuje právní řád ČR. Z tohoto jednání stěžovatele je zřejmá neúcta k právním pravidlům České republiky a lze si tak klást otázku, proč by měl stěžovatel s dodržováním práva a rozhodnutí správních orgánů začít právě nyní. Padělaný doklad totožnosti si navíc opatřil s úmyslem vyhnout se návratu do vlasti a setrvat v České republice, lze se tedy domnívat, že by se různými prostředky mohl snažit naplnit tento cíl i nyní. Tyto úvahy podobně rozvedla i žalovaná ve svém rozhodnutí.

[19] Ačkoliv stěžovatel správně namítá, že smyslem a účelem zvláštních opatření je minimalizace omezování osobní svobody cizinců v případě realizace vyhoštění, neznamená to, že by k omezení osobní svobody nemohlo dojít nikdy. Zvláštní opatření je možno považovat za účinná jen tehdy, pokud jimi lze dosáhnout daného konkrétního

účelu zajištění mírnějšími prostředky - bez fyzického zajištění žadatele. V této souvislosti lze odkázat také na závěry rozšířeného senátu, jichž se ostatně sám stěžovatel dovolává, vyslovené v usnesení ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 - 38, č. 3559/2017 Sb. NSS, podle kterého „[m]*ožnost aplikace zvláštního opatření namísto zajištění cizince a tomu korespondující úvahy správního orgánu budou nutně záviset na důvodu zajištění*“ (odst. 32 a 36). Žalovaná uvedený rozsudek taktéž sama zmiňuje ve svém rozhodnutí a postupuje v souladu s jeho závěry. V případě, že správní orgán dostatečně odůvodní, proč se domnívá, že aplikace zvláštních opatření nebude účinná, je při splnění podmínek daných v § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců možné přistoupit k zajištění cizince, aby mohlo být vykonáno rozhodnutí o správním vyhoštění (srov. stěžovatelem zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 Azs 132/2011 – 51).

[20] K námitce paušalizovaného posuzování Nejvyšší správní soud dodává, že není samo o sobě paušalizací, pokud žalovaná rozhoduje obdobné případy stejně. Každé toto rozhodnutí je však třeba vždy zdůvodnit na základě konkrétních skutkových okolností vztahujících se k danému případu. Pokud svoje rozhodnutí žalovaná přesvědčivě odůvodní, nejedná se o kategorické rozhodování či paušalizaci. Této podmínce rozhodnutí žalované vyhovuje, neboť je konkretizováno ve vztahu k jeho adresátovi, tedy stěžovateli a závěry jsou činěny na základě konkrétních skutkových okolností.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Nejvyšší správní soud proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[22] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, soud náhradu nákladů nepřiznal, protože mu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti v řízení o kasační stížnosti nevznikly.

[23] Stěžovateli byl Městským soudem v Praze usnesením ze dne 28. 7. 2017 jako zástupce ustanoven advokát Mgr. Jakub Backa. Dle § 35 odst. 9 *in fine* s. ř. s. zastupuje ustanovený zástupce, je-li jím advokát, účastníka i v řízení o kasační stížnosti. Hotové výdaje a odměnu za zastupování platí v takovém případě stát (§ 35 odst. 9 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Podle § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., s přihlédnutím k § 11 odst. 1 písm. c) a d) citované vyhlášky náleží advokátovi odměna za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) v částce 3.100 Kč, a podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky náhrada hotových výdajů v částce 300 Kč a částka 714 Kč představující 21 % DPH, jíž je advokát plátcem. Celková výše odměny ustanoveného zástupce proto činí 4.114 Kč, částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. prosince 2017

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu